

NORSK LOVTIDENDE

Utgitt efter offentlig foranstaltning ifølge lov av 1 april 1876.

Nr. 31	Utgitt 6 juli.	1927
--------	----------------	------

Skrivelse fra Justisdepartementet, hvormed oversendes en 2 juli.
ved kongelig resolusjon av 24 juni 1927 bifalt instruks*)
inneholdende nærmere regler for rettes ansettelse av godtgjørelse for aktorer og offentlige forsvarere i straffesaker, samt sakkyndige i straffesaker og civile saker ved andre domstoler enn Høiesterett.

Instruksen er sålydende:

I. Aktorer og forsvarere.

§ 1. For utførelsen av en straffesak med rettsmøte inntil 5 timer beregnes en godtgjørlese av efter omstendighetene:

- a) for forsvarere ved lagmannsrett og krigsrett fra 40 til 60 kroner;
- b) for aktorer ved hovedforhandling for herreds- eller byrett fra 40 til 55 kroner;
- c) for forsvarere ved hovedforhandling for herreds- eller byrett fra 30 til 50 kroner.

Heri er innbefattet godtgjørelse for det forberedende arbeide.

Er saken vidtløftigere, det forberedende arbeide betydelig, eller varer rettsmøtet lenger enn 5 timer uten dog å medta mer enn 1 dag, kan godtgjørelsen forholdsvis forhøies, dog ikke med mer enn en halvdel av forannevnte maksimumsbeløp.

Varer hovedforhandlingen mer enn 1 dag, kommer foranstående bestemmelser også til anvendelse på efterfølgende dager eller deler derav.

§ 2. Reglene i § 1 for beregningen av godtgjørelse for aktorer og forsvarere ved herreds- og byrett finner tilsvarende anvendelse ved beregningen av godtgjørelse for aktorer og forsvarere ved bevisoptagelser og andre rettsmøter utenfor hovedforhandlingen, dog således at godtgjørelsen, hvor forretningen har vært ganske kortvarig, ikke bør overstige 25 kroner.

*) Den i Lovtid. 1ste avd. nr. 28 s. 559 flg. inntatte gjengivelse av instruksens bestemmelser er ifølge Justisdepartementets meddelelse trykt efter feilaktig manuskript.

- 2 juli. § 3. I tilfelle av reise kan med den begrensning som flyter av straffeprosesslovens § 107, godtgjørelsen forhøies med et passende beløp for reisedagene; dog må dette ikke overstige 35 kroner for hver full dag reisen med nødvendighet har medtatt utenfor rettsdagene.

II. Sakkyndige.

§ 4. For å gjøre tjeneste som sakkyndig i en straffesak eller civil sak beregnes for læger, hvor sportellovens § 109 ikke kommer til anvendelse, en godtgjørelse av efter omstendighetene inntil:

- a) for hver full rettsdag 75 kroner;
- b) for hver full dags arbeide utenfor retten 60 kroner;
- c) for hver full reisedag 35 kroner.

§ 5. Retten kan i medhold av lov om vidners og sakkyndiges godtgjørelse av 21 juli 1916 § 10, tredje punktum, i stedet for betaling efter sportellovens § 109 fastsette den sakkyndiges godtgjørelse efter reglene i denne instruks

- a) for psykiatrisk forretning,
- b) når læge ved en i sportellovens § 109 omhandlet forretning til bruk under straffesak har hatt særlig meget eller byrdefullt arbeide, eller har overværet et rettslig eller utenrettslig møte og herunder påhørt eller deltatt i eksaminasjon av vidner eller siktede, eller besvart som sakkyndig spørsmål som er forelagt ham av retten, eller i forbindelse med forretningen har foretatt reise av minst 3 km. lengde fra lægens bopel eller 6 km. frem og tilbake.

§ 6. For andre sakkyndige enn læger beregnes en efter den sakkyndiges kvalifikasjoner og de øvrige omstendigheter avpasset godtgjørelse, som dog ikke må overstige den norm som er opstillet i § 4.

III. Almindelige bestemmelser.

§ 7. Er godtgjørelsen normert pr. full dag, blir et forholdsviss mindre beløp å beregne, forsåvidt kun en del av dagen er medgått. Som full retts- eller arbeidsdag betraktes det når forhandlingene eller arbeidet på en dag har vart 8 timer eller derover.

§ 8. Har en aktor eller forsvarer utført eller en sakkyndig gjort tjeneste som sådan under flere saker på samme reise, iakttas, at den samlede godtgjørelse for de enkelte saker ikke kommer til å overskride hvad der finnes å være rimelig betaling for den tid som er medgått til samtlige saker.

§ 9. Forsåvidt hjemmearbeidets varighet kommer i betraktning ved godtgjørelsens ansettelse, blir alene å ta hensyn

til den tid som arbeidet, utført med tilbørlig flid, finnes med rimelighet å burde ha medtatt. 2 juli.

§ 10. Ved de opstilte satser for godtgjørelsens beregning er det forutsetningen at arbeidet er utført med dyktighet og omhu. I motsatt fall nedsettes godtgjørelsen.

§ 11. Salærsatsene i denne instruks kan fravikes, hvis retten finner, at der i det enkelte tilfelle er sådanne særegne omstendigheter til stede at godtgjørelsen ellers vilde bli i vesentlig grad utilstrekkelig. I så fall blir de omstendigheter særlig å anføre som har begrunnet fravikelsen.

De i instruksens opstilte minimumsgrenser er alltid uforbindende for retten.

§ 12. Reglene i denne instruks trer i kraft 1 juli 1927 og gjelder inntil videre.

Fra samme tid opheves Den norske Regjerings resolusjon av 21 desember 1921.

Skrivelse fra Handelsdepartementet, hvori en senest ved Arbeidsdepartementets skrivelse av 6 juli 1920 truffet bestemmelse om sakte fart i Vrængen, Tjøme, forandres således: 2 juli.

Damp- og motordrevne fartøier skal gå med sakte fart i maskinen, ikke over 5 nautiske mil i timen fra Bjørnehodet i vest til Gryteskjærsbåen i øst. Overtredelse av denne bestemmelse straffes med bøter.

Lov om forandring i lov om rettergangs- måten i straffesaker av 1 juli 1887. 4 juli.

Nr. 1.

VI HAAKON, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets beslutning, av 28 juni 1927 sålydende:

I.

I lov om rettergangsmåten i straffesaker av 1 juli 1887 skal følgende bestemmelser lyde:

§ 77. Kongen antar det fornødne antall personer med de for sakførere foreskrevne egenskaper til efter påtalemyndighetens nærmere bestemmelse å opptre på det offentliges vegne:

1. ved behandlingen av saker angående forbrytelser, som påtales for herreds- eller byretten, samt ved tingsvidner og granskningsforretninger, der optas i henhold til §§ 296 og 297, og
2. i andre tilfelle for herreds- eller byretten som dømmende rett eller forhørsrett, når dette undtagelsesvis på grunn av sakenes beskaffenhet finnes fornødent.

Til å utføre saker ved Høiesterett, som riksadvokaten ikke selv eller ved sin fullmektig fører eller overlater en statsadvokat, antas høiesterettssakførere. Fullmektigen må for å

4 juli. kunne føre sakene ha de i domstolloven av 13 august 1915
 Nr. 1. § 220 første ledd foreskrevne egenskaper.

§ 89. Riksadvokaten har selv å avgjøre spørsmålet om tiltale, når der handles om

1. forbrytelser, for hvilke straffen er bestemt således, at fengsel på livstid kan anvendes,
2. forbrytelser, straffbare efter straffelovens kapitler 8, 9 eller 10 eller §§ 135, 137, 142, 144, 163—165, samt forbrytelser ved trykt skrift.

Har en sak særlig stor almen interesse skal riksadvokaten selv avgjøre spørsmålet om tiltale.

§ 180 gis følgende tillegg som 2net ledd:

«Et vidne kan likeledes nekte å svare på et spørsmål, når det ikke kan svare uten å åpenbare en forretnings- eller driftshemmelighet. Retten kan dog beslutte, at vidnesbyrd skal avgis, når den efter avveining av de stridende interesser finner det påkrevet. I så fall kan retten tillike bestemme at vidnesbyrdet bare skal meddeles den selv og partene i møte for lukkede dører og under pålegg av taushetsplikt.»

§ 377. I saker angående forseelser og i saker, som anlegges av det offentlige til inndragning efter § 2 nr. 1, er forsvarerer unødvendig.

I saker angående forseelser mot straffelovens kapitel 33 blir dog sådan å beskikke, medmindre forelegg er utferdiget.

Hvis forelegg er utferdiget eller saken behandles ved de særlige fiskeridomstoler kan påtalemyndigheten undlate å avgi møte ved behandlingen av de i første ledd omhandlede saker, og skal retten i så fall iaktta, hvad der til sakens forberedelse utfordres.

Saker hvor forelegg er utferdiget kan fremmes efter begjæring av påtalemyndigheten uten at tiltalebeslutning utferdiges, idet domsmenn i disse saker bare tilkalles hvis retten finner det påkrevet.

Tiltaltes uteblivelse uten forfall eller nektelse av å avgi forklaring kan i de i 1ste ledd omhandlede saker anses som tilståelse, når intet foreligger, som taler derimot. Tilbyr tiltalte å underkaste sig en sådan formuesstraff, som retten finner passende, og der ikke er grunn til å betvile hans skyld, kan saken uten videre forhandling, efterat påtalemyndigheten og i tilfelle forsvarerer en gitt adgang til å uttale sig om tilbudet, med doms virkning avgjøres ved fastsettelse av formuesstraffens størrelse.

Saker, der alene angår inndragning, behandles som saker angående forseelser.

§ 400. Sak, hvori dom er avsagt av herreds- eller byrett, kan av partene begjæres tatt under fornyet behandling ved lagmannsrett.

Til fornyet behandling efter tiltaltes begjæring kreves 4 juli.
kjæremålsutvalgets samtykke: Nr. 1.

1. når den idømte straff er bøter eller betinget frihetsstraff alene eller i forbindelse med bekjentgjørelse av dommen eller inndragning som tilleggsstraff, og saken angår en forseelse eller en forbrytelse mot straffelovens kapitler 22, 23, 28 eller 30;
2. når dommen er frifinnende, og saken angår en straffbar handling, for hvilken der ikke kan anvendes annen straff enn bøter eller fengsel inntil 3 måneder eller hefte inntil 6 måneder, i tilfelle i forbindelse med tilleggsstraff;
3. når saken angår et borgerlig rettskrav, som ifølge § 2 skal behandles efter denne lov;
4. når saken angår rentyveri.

Efter tiltaltes død kan alene påtalemyndigheten begjære fornyet behandling og da blott til gunst for tiltalte.

II.

Denne lov trer i kraft 1 august 1927.

Ti har Vi antatt og bekreftet, likesom Vi herved antar og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Oslo slott den 4 juli 1927.

HAAKON.

(L. S.).

Ivar Lykke.

N. F. Leganger.

Lov om forandring i lov om løsgjengeri, 4 juli.
betleri og drukkenskap. Nr. 2.

VI HAAKON, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets beslutning, av 28 juni 1927 sålydende:

I.

I lov om løsgjengeri, betleri og drukkenskap av 31 mai 1900 skal efternevnte bestemmelser lyde:

§ 7. Hvis nogen, som hengir sig til ørkesløshet eller driver omkring, opholder sig utenfor sitt bosted og ikke på opfordring efter § 3 gjør rede for sine erhvervskilder på tilfredsstillende måte, kan politiet gi ham pålegg om å vende tilbake til bostedet eller sende ham tilbake til det.

Hvis en omstreifer i det tilfelle, som første ledd nevner, eller ved løslatelsen fra straff eller tvangsarbeide for løsgjengeri ikke kan påvise fast bopel, kan politiet tilholde ham å skaffe sig sådan og skal i tilfelle så vidt mulig hjelpe ham med det. Kan eller vil han ikke skaffe sig fast bopel, er han pliktig til å motta en bopel, som blir anvist ham av det offentlige efter nærmere regler, som Kongen gir.

Har en omstreifer fått anvist bopel efter annet ledd, kan

4 juli. politiet i ethvert tilfelle, hvor han uten tillatelse forlater bostedet, før 5 år er gått, gi ham pålegg om å vende tilbake til bostedet eller sende ham tilbake til det. Det samme gjelder, når han innen 5 år forlater bopel, som han frivillig har latt sig anvise, og han flakker om fra sted til sted uten påviselig lovlig erhverv.

Inntil hjemsendelse eller anvisning av bopel kan foregå, kan personen holdes i fengslig forvaring.

Twist om tilstedeværelsen av betingelsene for hjemsendelse eller om forpliktelsen til å motta en anvist bopel avgjøres ved kjennelse av forhørsretten. Denne avgjør likeledes ved kjennelse hvorvidt vedkommende skal holdes i fengslig forvaring inntil hjemsendelse eller anvisning av bopel kan foregå. Med hensyn til forhørsrettens kjennelse og kjæremål mot kjennelsen får straffeprosesslovens regler anvendelse.

§ 28. Påtale etter §§ 16, 17 og 19 kan undlates på betingelse av, at siktede avholder sig fra å nyte rusdrikk i et tidsrum av et år. I så fall bør han dog på forhånd avgi skriftlig avholdsløfte eller melde sig inn i en avholdsforening eller ta opphold på et kursted for alkoholister.

Den som med skjellig grunn mistenkes for forseelse mot denne lovs §§ 2, 4, 16 siste ledd, 17 eller 19, kan pågripes og settes i varetektsfengsel ikke bare under de betingelser som er nevnt i straffeprosesslovens § 229, jfr. § 240, men også under de betingelser som er nevnt i samme lovs § 228, jfr. § 240, uansett at straffen er mindre enn der bestemt. Når det i en dom er gitt påtalemyndigheten bemyndigelse til å anbringe domfelte i tvangsarbeide eller kuranstalt (§§ 5, 18 og 19), kan retten beslutte fengslig forvaring inntil saken er avgjort ved endelig dom og spørsmålet om domfeltes anbringelse er avgjort.

Til fornyet behandling ved lagmannsrett etter tiltaltes begjæring kreves samtykke av Høiesteretts kjæremålsutvalg i alle saker, som angår forseelser mot denne lov.

Når påtalemyndigheten vil påstå anvendelse av § 5, første ledd, § 18, første ledd, eller § 19, siste ledd, skal offentlig forsvarer beskikkes efter de regler, som gjelder for straffesaker i almindelighet. I disse tilfelle er tiltaltes nærværelse under hovedforhandlingen alltid fornøden.

II.

Denne lov trer i kraft 1 august 1927.

Ti har Vi antatt og bekreftet, likesom Vi herved antar og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Oslo slott den 4 juli 1927.

HAAKON.

(L. S.).

Ivar Lykke.

N. F. Leganger.

Lov om namnebyte for byen Fredrikshald. 4 juli.

VI HAAKON, Norges Konge, gjør vitterlig: Nr. 3.

at Oss er blitt forelagt Stortingets beslutning, av 28 juni 1927 sålydende:

§ 1. Namnet på den byen som no heiter Fredrikshald skal frå 1 januar 1928 vera Halden.

§ 2. Frå den tid denne lovi er utferda og til 1 januar 1929 må ingen taka ibruk namnet Halden i eit firma, når han ikkje vilde havt rett til å bruka namnet Fredrikshald i eit firma som ellest lyder likt.

§ 3. Denne lovi tek til å gjelda straks.

Ti har Vi antatt og bekreftet, likesom Vi herved antar og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Oslo slott den 4 juli 1927.

HAAKON.

(L. S.).

Ivar Lykke.

N. F. Leganger.

Lov om uskiftet bo.

4 juli.

VI HAAKON, Norges Konge, gjør vitterlig:

Nr. 4.

at Oss er blitt forelagt Stortingets beslutning, av 30 juni 1927 sålydende:

§ 1. Efter den ene ektefelles død har den gjenlevende ektefelle rett til å overta det samlede felleseie uten å skifte med de felles livsarvinger.

Er der efter den avdøde mindreårige særkullbarn, enten alene eller sammen med fellesbarn, har den gjenlevende ektefelle rett til å overta felleseiet uskiftet, når overformynderiet gir samtykke. Samtykke bør som regel kun gis, når det må antas å være til gagn også for særkullbarnet, at den gjenlevende ektefelle sitter i uskiftet bo.

Har den avdøde ektefelle i testamentet uttalt og begrunnet at han anser det å være til den gjenlevende ektefelles og livsarvingenes beste at felleseiet skiftes, kan dog skifteretten, efterat overformynderiets uttalelse er innhentet, bestemme at skifte helt eller delvis skal finne sted, såfremt den antar at dette av den i testamentet nevnte grunn bør skje.

§ 2. Den som ikke er istand til å dekke sine forpliktelser, eller som ved å vanskjømte sine økonomiske anliggender, ved misbruk av retten til å råde over felleseie eller ved annen utilbørlig adferd vesentlig har forminsket felleseiet eller utsatt det for å bli vesentlig forminsket, har ikke rett til å overta felleseiet uskiftet.

§ 3. Den som er umyndiggjort, har ikke rett til å sitte i uskiftet bo. Skifte kan dog med vergens og overformynde-

4 juli. riets samtykke undlates hvis det beholdne felleseie efter
Nr. 4. skifterettens skjønn ikke er større enn at det trenges til den
gjenlevende ektefelles og hjemmевærende barns underhold.

Er den gjenlevende ektefelle mindreårig, kan beslutning om, at han vil sitte i uskiftet bo, med hans eget og overformynderiets samtykke treffes av vergen.

§ 4. Den som vil sitte i uskiftet bo, skal snarest mulig efter dødsfallet sende melding til skifteretten med opplysning om livsarvingenes navn, alder og oppholdssted samt en summarisk opgave over sine eiendeler og sin gjeld.

Er en arving umyndig og den gjenlevende ektefelle hans verge, skal skifteretten sørge for, at der blir opnevnt en setteverge. Dette kan dog undlates, hvis det beholdne felleseie efter skifterettens skjønn ikke er større, enn at det trenges til den gjenlevende ektefelles og barnenes underhold.

Finner skifteretten at betingelsene for å sitte i uskiftet bo foreligger, gir den ektefellen en erklæring herom. Før skifteretten treffer sin avgjørelse, bør den så vidt mulig gi arvingene eller deres verger anledning til å uttale sig.

§ 5. Den som får adgang til å sitte i uskiftet bo, skal innsende til skifteretten en opgave over boets eiendeler og gjeld. Er opgaven ikke vedtatt av arvingene eller deres verger, skal den gjenlevende ektefelle ved skifteretten la opta en status over boet.

Blir disse forskrifter ikke iakttatt innen en frist, som skifteretten bestemmer, kan boet forlanges skiftet.

Skifteretten plikter å gi overformynderiet de nødvendige opplysninger om boer, som den gjenlevende ektefelle beholder uskiftet.

Overformynderne skal årlig gjennomgå med vergene de boer hvor der er umyndige arvinger.

§ 6. Det uskiftede bo omfatter foruten det tidligere felleseie også eiendom, som den gjenlevende ektefelle senere erhverver, og som vilde ha været felleseie, om den var erhvervet under ekteskapet.

Arv eller gave, som tilfaller den gjenlevende ektefelle, inngår dog ikke i det uskiftede bo, hvis dette forlanges skiftet innen en måned, efterat ektefellen fik kunnskap om arvens eller gavens størrelse.

§ 7. Den gjenlevende ektefelle har en eiers rådighet over all den eiendom, som hører til det uskiftede bo. Dog må ektefellen ikke uten arvingenes samtykke av boets midler gi en gave som står i misforhold til dets formue, og aldri en boet tilhørende fast eiendom, medmindre samtlige arvinger samtykker heri.

Har ektefellen foretatt en sådan rettshandel uten sam-

tykke, kan enhver av arvingene få den omstøtt ved dom, 4 juli.
hvis mottageren av gaven forstod eller burde ha forstått, at Nr. 4.
ektefellen ikke var berettiget til å foreta rettshandelen. Søks-
mål må reises innen tre måneder, efterat arvingen fikk
kunnskap om rettshandelen, og senest innen ett år efter
dens fullbyrdelse eller, forsåvidt den gjelder fast eiendom,
efter dens tinglysning.

§ 8. Såfremt den gjenlevende ektefelle ved å vanskjømte sine økonomiske anliggender, ved misbruk av retten til å råde over det uskiftede bo eller ved annen utilbørlig adferd vesentlig forminsker boet, kan arvingene, når dette skiftes, kreve vederlag av det beholdne bo. Strekker dette ikke til, kan de for halvparten av det overskytende beløp kreve vederlag av særformue som måtte tilhøre ektefellen, forsåvidt den ikke trenges til dekning av gjeld.

Krav på vederlag overensstemmende med disse regler får arvingene også, såfremt det uskiftede bo blir forminsket ved, at den gjenlevende ektefelle anvender midlene til forøkelse av sin særformue eller til erhvervelse av rettigheter som efter sin art er undtatt fra deling.

Opnåes ikke under skiftet full dekning for vederlagskravene, kan der ikke senere gjøres krav gjeldende for det overskytende.

§ 9. Den gjenlevende ektefelle blir personlig ansvarlig for de forpliktelser, som påhvilde den avdøde ektefelle.

§ 10. Retten til å sitte i uskiftet bo opphører, hvis den gjenlevende ektefelle inngår nytt ekteskap.

Det samme gjelder hvis den gjenlevende ektefelle blir umyndiggjort, dog med adgang som nevnt i § 3, første ledd.

§ 11. Den gjenlevende ektefelle kan til enhver tid forlange boet skiftet.

Er den gjenlevende ektefelle mindreårig, kan vergen med hans eget og overformynderiets samtykke forlange boet skiftet.

§ 12. Et særkullbarn, som er blitt myndig, kan forlange boet skiftet.

For øvrig kan en arving forlange boet skiftet:

1. når den gjenlevende ektefelle forsømmer sin opfostringsplikt;
2. når den gjenlevende ektefelle ved å vanskjømte sine økonomiske anliggender, ved misbruk av retten til å råde over boet eller ved annen utilbørlig adferd vesentlig forminsker boet eller utsetter det for å bli vesentlig forminsket.

For umyndige arvinger fremsettes forlangende om skifte av vergen med samtykke av overformynderiet.

4 juli. § 13. Hel eller delvis utbetaling av lodd til en eller
 Nr. 4. flere arvinger må ikke skje uten overformynderiets samtykke, medmindre samtlige arvinger samtidig får forholdsmessig utbetaling eller har gitt sitt samtykke. Forinnen tillatelsen gis, bør opgave over fellesboets eiendeler forelegges, og utbetaling av hel lodd bør som regel ikke tillates. De øvrige arvinger bør så vidt mulig gis anledning til å uttale sig, før avgjørelsen treffes. Skjer utbetaling av lodd helt eller delvis uten at foranstående er iaktatt, kan en eller flere av de øvrige arvinger kreve, at skifteretten skal opta og avgjøre spørsmålet om tilsvarende utbetaling til de øvrige arvinger, eller om boet skal skiftes.

§ 14. En arvinges ektefelle eller arvinger kan forlange boet skiftet, når den, i hvis rettigheter de er trått inn, selv kunde ha forlangt skifte.

En arvinges fordringshavere har ikke rett til å få boet skiftet.

§ 15. Ved skifte mellom den gjenlevende ektefelle og den avdøde ektefelles arvinger får de regler som gjelder om skifte av ektefellers felleseie, tilsvarende anvendelse med hensyn til det uskiftede bo.

§ 16. Foretas skiftet ved skifteretten, kan delingen om den gjenlevende ektefelle ønsker det, foregå uten at der optas registrering og takst over boets eiendeler. Den gjenlevende ektefelle skal da i en skiftesamling, hvortil arvingene eller deres verger er behørig varslet, avgi en summarisk opgave til skifteprotokollen over boets eiendeler og gjeld.

Hvis arvingene eller deres verger ikke vedtar denne opgave, eller hvis skifteretten på de umyndiges vegne måtte finne særlig grunn til å dra opgavens riktighet i tvil, kan de fordre nærmere opplysninger og i fornødent fall registrering og takst over boets eiendeler.

§ 17. Denne lov trer i kraft den 1 januar 1928 og får anvendelse, når dødsfallet er inntruffet efter dens ikrafttreden.

Med den herav følgende begrensning opheves fra samme dag lov om efterlevende ektefelles adgang til å sitte i uskiftet bo m. v. av 30 juli 1851.

Ti har Vi antatt og bekreftet, likesom Vi herved antar og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Oslo slott den 4 juli 1927.

HAAKON.

(L. S.).

Ivar Lykke.

N. F. Leganger.

Lov inneholdende forandring i lov om 4 juli.
jordmødre av 19 desember 1898, jfr. lov av Nr. 5.
22 juni 1917 og lov av 23 juli 1920.

VI HAAKON, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets beslutning, av 30 juni 1927 sålydende:

I.

§ 8 i lov om jordmødre av 19 desember 1898, jfr. lov av 22 juni 1917 og lov av 23 juli 1920, skal lyde således:

§ 8. En distriktsjordmors årlige lønn skal være minst kr. 800,00. Hertil kommer 4 alderstillegg hvert på kr. 50,00 efter henholdsvis 3, 6, 9 og 12 års tjeneste.

Denne lønn utredes med $\frac{2}{5}$ av statskassen, $\frac{2}{5}$ av fylkeskassen og $\frac{1}{5}$ av vedkommende herredskasse eller herredskasser.

En distriktsjordmor i Troms og Finnmark fylker tilkommer enn videre kr. 180,00 årlig av statskassen.

Dersom en distriktsjordmor har bekledd en bestilling i et kalenderår uten å være tilkalt til minst 20 barselkvinner, tilkommer der henne en godtgjørelse av kr. 100,00, der utredes på samme måte som lønnen.

Såfremt jordmoren er tillagt naturalydelse, kan distriktets andel av lønnen av fylkestinget tillates nedsatt med en sum, der ikke overstiger naturalydelsenes verdi.

Det skal være adgang til å regulere den lovbestemte lønn nedad på samme måte og i samme utstrekning som bestemt i det almindelige regulativ for offentlige tjenestemenn.

Denne bestemmelse gjelder også jordmødre som er ansatt før denne lovs ikrafttreden.

II.

Denne lov trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

Ti har Vi antatt og bekreftet, likesom Vi herved antar og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Oslo slott den 4 juli 1927.

HAAKON.

(L. S.).

Ivar Lykke.

N. F. Leganger.

4 juli. **Lov om endring i lov av 29 april 1899 om**
 Nr. 6. **enerett for staten til befordring av medde-**
lelser ved hjelp av telegraflinjer og lig-
nende anlegg, med tillegglover av 18 august
1914, 6 juli 1923 og 1 juli 1926.

VI HAAKON, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets beslutning, av 30 juni 1927 sålydende:

I.

§ 6 i lov av 29 april 1899 om enerett for staten til befordring av meddelelser ved hjelp av telegraflinjer og lignende anlegg, jfr. lov av 18 august 1914, gis følgende tillegg:

«Sådanne overtredelser anses som forseelser.»

II.

Denne lov trer i kraft straks.

Ti har Vi antatt og bekreftet, likesom Vi herved antar og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Oslo slott den 4 juli 1927.

HAAKON.

(L. S.).

Ivar Lykke.

N. F. Leganger.

4 juli. **Lov inneholdende tillegg til og endring i**
 Nr 7. **midlertidig lov om forbud mot visse per-**
soners adgang til fjøs og stall m. v. av 8 mai
1925.

VI HAAKON, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets beslutning, av 30 juni 1927 sålydende:

Midlertidig lov om forbud mot visse personers adgang til fjøs og stall m. v. av 8 mai 1925 skal herefter lyde således:

§ 1. Person som ikke i de sist forløpne 3 måneder uavbrutt har opholdt sig her i riket forbys adgang til rum der anvendes som fjøs eller stall for hest, storfe, småfe eller gris eller som opbevaringssted for fôr eller strøelse for sådanne dyr.

§ 2. I de herreder som Landbruksdepartementet bestemmer, forbys sådan person som under § 1 nevnt, å betre bygning, gårdsplass eller have (park) på sted hvor hest, storfe, småfe eller gris holdes.

§ 3. Landbruksdepartementet kan i særlige tilfelle påby at person ved innreise her til riket skal underkaste sig sådan desinfeksjon, som departementet bestemmer, såfremt hans ophold her kan antas å være en fare for smitteoverføring av munn- og klovsyke. 4 juli.
Nr. 7.

§ 4. Landbruksdepartementet eller den dette bemyndiger dertil, har rett til å dispensere fra bestemmelsene i § 1 og § 2 på vilkår som departementet nærmere bestemmer samt til å gi almindelig dispensasjon for personer fra visse fremmede riker eller del derav.

§ 5. Overtredelse av bestemmelsene i § 1 eller § 2 eller påbud i henhold til § 3 eller vilkår satt for dispensasjon efter § 4 straffes med bøter. På samme måte straffes medvirkning.

§ 6. Utlending som kommer til riket og hvis hensikt antas å være å ta ansettelse eller søke arbeide som landarbeider eller hvis virksomhet antas å medføre pass eller opkjøp av husdyr, kan nektes adgang til riket.

Justisdepartementet bemyndiges til å utferdige nærmere bestemmelse herom.

§ 7. Denne lov trer i kraft straks.

Den provisoriske anordning av 28 oktober 1926 om forbud mot visse personers adgang til steder, hvor husdyr holdes, opheves.

Ti har Vi antatt og bekreftet, likesom Vi herved antar og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Oslo slott den 4 juli 1927.

HAAKON.

(L. S.).

Ivar Lykke.

N. F. Leganger.

Lov inneholdende endringer i lov om foranstaltninger mot smittsomme husdyr sykdommer av 14 juli 1894 (med senere tilleggslover). 4 juli.
Nr. 8.

VI HAAKON, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets beslutning, av 30 juni 1927 sålydende:

I.

Lov om foranstaltninger mot smittsomme husdyr sykdommer av 14 juli 1894 med senere tilleggslover, dens § 7, skal herefter lyde således:

§ 7. Vedkommende regjeringsdepartement kan foreskrive de forholdsregler, som i øvrig utkreves til forebygelse av smitte så vel i sin almindelighet som ved de enkelte sykdommer og utferdige påbud om iverksettelse av de

4 juli. foranstaltninger, som til enhver tid ansees nødvendige til
Nr. 8. bekjæmpelse av den enkelte sykdom, såsom:

- a. gi bestemmelser for dyrlægenes forhold med hensyn til reiser, innberetninger m. v. og derhos,
- b. gi forskrifter til forebyggelse av smitte blandt husdyr ved dyrskuer, markeder og lignende samt ved transport av dyr innen landet,
- c. gi bestemmelse angående benyttelse av produkter av syke dyr, hvoriblandt påbud om, at meieri, slakteri, garveri eller annen virksomhet, hvortil er levert produkter såsom melk, kjøtt, blod eller huder fra besetning, som er satt under offentlig tilsyn, skal stenges og avspærres,
- d. forby at meieri, ysteri og melkesalg i de byer og i de fylker (eller deler derav) som departementet bestemmer, å levere melk (herunder kjernemelk), myse og melkeavfall til dyreføde, medmindre disse førmidler forut er pasteurisert eller kokt, samt forby at melk m. v. fra meieri, ysteri og melkesalg anvendes til dyreføde, medmindre førmidlene forut er pasteurisert eller kokt. Departementet fastsetter de nærmere regler herom og har rett til å dispensere fra forbudet,
- e. under særlige omstendigheter forby avholdelse av markeder og andre dyresamlinger samt auksjoner og andre sammenkomster av personer i distrikter, hvor farsott blandt husdyr er herskende, eller hvortil smittsom sykdom kan fryktes innført,
- f. under særlige omstendigheter forby, at dyr føres fra en landsdel til en annen, eller gjøre adgangen dertil avhengig av sådanne forsiktighetsregler, som måtte ansees fornødne for å hindre overførelse av smitte,
- g. ved utbrudd av hundegalskap eller munn- og klovsyke påby, at for større eller mindre deler av landet alle hunder skal holdes forsvarlig bundet, bære munnkurv eller føres i bånd,
- h. ved utbrudd av kvegpest eller munn- og klovsyke påby avsperring av bestemt distrikt, selv om ikke nogen besetning innen dette er satt under offentlig tilsyn,
- i. ved utbrudd av kvegpest, kvegets ondartede lungesyke, munn- og klovsyke og svinepest påby nedslaktning av hele besetninger, hvori sykdommen optrer; ved utbrudd av munn- og klovsyke påby, at hunder, katter og fjærfe på det sted, som er satt under offentlig tilsyn skal drepes, samt la vilt drepe i de distrikter, departementet måtte bestemme.

Departementet kan overdra til amtmannen for hans

embedsdistrikts vedkommende å treffe de bestemmelser, som ved denne paragraf er tillagt departementet. 4 juli.
Nr. 8.

II.

Denne lov trer i kraft straks.

Den provisoriske anordning av 10 desember 1926 om forbud mot levering og anvendelse av melk m. v. til dyreføde fra meieri, ysteri og melkesalg opheves.

Ti har Vi antatt og bekreftet, likesom Vi herved antar og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Oslo slott den 4 juli 1927.

HAAKON.

(L. S.).

Ivar Lykke.

N. F. Leganger.

Lov om forandringer i lov av 22 mai 1902 4 juli.
om den almindelig borgerlige straffelov. Nr. 9.

VI HAAKON, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets beslutning, av 1 juli 1927 sålydende:

I den almindelige borgerlige straffelov av 22 mai 1902 gjøres følgende forandringer:

1) Følgende bestemmelser i 19. kapitel skal lyde:

§ 191. Den som ved trusler beveger nogen til utuktig omgjengelse eller som medvirker hertil straffes med fengsel fra 3 måneder til 6 år.

Offentlig påtale finner alene sted efter fornærmedes begjæring, medmindre almene hensyn krever påtale.

§ 192. Den som ved vold eller ved å fremkalle frykt for nogens liv eller helbred tvinger nogen til utuktig omgjengelse eller som medvirker dertil, straffes for voldtekt med fengsel fra 1 til 10 år.

Forsøk straffes på samme måte som den fullbyrdede forbrytelse.

Var den utuktige omgjengelse samleie, er straffen fengsel ikke under 3 år. Under særdeles formildende omstendigheter kan straffen nedsettes til fengsel i 2 år, hvis forbrytelsen ikke er fullbyrdet.

Hvis den fornærmede som følge av handlingen omkommer eller får betydelig skade på legeme eller helbred, eller den skyldige tidligere er straffet efter denne paragraf eller efter §§ 191, 193, 195, 196 eller 212 anvendes fengsel fra 4 år inntil på livstid. Som betydelig skade på legeme eller helbred anses efter denne paragraf i alle tilfelle veneriske sykdommer.

4 juli.
Nr. 9.

§ 193. Den som har eller medvirker til at en annen har utuktig omgjengelse med nogen som er sinnssyk eller som er bevisstløs eller av andre grunner ute av stand til å motsette sig handlingen, straffes med fengsel inntil 5 år.

Var den utuktige omgjengelse samleie med kvinne i sådan tilstand er straffen fengsel i minst 2 år; under særdeles formildende omstendigheter kan straffen nedsettes under dette lavmål, dog ikke under fengsel i 6 måneder. Har den skyldige fremkalt tilstanden i hensikt å fremme forbrytelsen eller medvirket hertil, straffes han med fengsel i minst 3 år.

§ 194. Den som med nogen tilsniker sig samleie som denne villfarende anser for ekteskapelig, eller som medvirker til at sådant samleie finner sted, straffes med fengsel fra 1 til 6 år.

Offentlig påtale finner alene sted efter fornærmedes begjæring.

§ 195. Den som har eller medvirker til at nogen har utuktig omgjengelse med et barn under 14 år, straffes med fengsel i minst 3 år. På samme måte straffes forsøk.

Under særdeles formildende omstendigheter kan straffen nedsettes, dog ikke lavere enn til fengsel i 2 år, hvis fornærmede er under 12 år, og ellers ikke lavere enn til fengsel i 1 år.

Hvis fornærmede omkommer eller får betydelig skade på legeme eller helbred, eller den skyldige tidligere har vært straffet efter denne paragraf eller efter §§ 191, 192, 193, 196 eller 212, er straffen fengsel fra 4 år inntil på livstid. Som betydelig skade på legeme eller helbred anses efter denne paragraf i alle tilfelle veneriske sykdommer.

Villfarelse med hensyn til alderen utelukker ikke straffeskylden.

§ 196. Den som har utuktig omgjengelse med barn under 16 år, straffes med fengsel fra 6 måneder inntil 5 år.

Har den skyldige tidligere vært straffet efter denne paragraf eller efter §§ 191, 192, 193, 195 eller 212, er straffen fengsel i minst 2 år.

Villfarelse med hensyn til alderen utelukker ikke straffeskylden.

§ 197. Med fengsel inntil 1 år straffes den som har utuktig omgjengelse med nogen person under 18 år som står under den skyldiges myndighet eller opsikt.

Villfarelse med hensyn til alderen utelukker ikke straffeskylden.

§ 198. Den som ved særlig underfundig adferd eller ved å misbruke avhengighetsforhold, forfører nogen til utuktig omgjengelse, straffes med fengsel inntil 1 år, og inntil

2 år, såfremt den forførte enten er under 18 år eller er under 21 år og står under den skyldiges myndighet eller opsikt. 4 juli.
Nr. 9.

Villfarelse med hensyn til alderen utelukker ikke straffeskylden.

Offentlig påtale finner alene sted efter fornærmedes begjæring.

§ 200. Den som forfører nogen til utuktig omgjængelse med en annen, eller som medvirker til at nogen forføres til utuktig omgjængelse med en annen, straffes med fengsel fra 3 måneder til 2 år.

Offentlig påtale finner alene sted efter fornærmedes begjæring, medmindre almene hensyn krever påtale.

§ 201. Den som fremmer en annens utuktige omgjængelse med barn under 16 år, straffes med fengsel fra 6 måneder til 6 år.

Villfarelse med hensyn til alderen utelukker ikke straffeskylden.

§ 202. Den som forleder nogen til å gjøre sig en næringsvei av å holde sitt legeme tilfals til utukt, eller som medvirker til sådan forledelse, straffes med fengsel fra 6 måneder til 6 år, og med fengsel ikke under 2 år, såfremt den forledede er under 18 år eller i sådant utuktig øiemed føres ut av riket.

§ 203. Den som søker å avholde nogen der gjør sig en næringsvei av å holde sitt legeme tilfals til utukt, fra å opføre dermed, eller som medvirker dertil, straffes med fengsel fra 3 måneder til 4 år.

§ 204. Har den som er skyldig efter en av §§ 200, 201, 202 eller 203, handlet sedvansmessig eller anvendt tvang, trusler eller underfundig adferd eller benyttet sig av nogens nød eller forstandssvakhet, forhøies straffens lavmål til det dobbelte. Det samme gjelder, hvis den som er skyldig efter §§ 202 eller 203, har handlet av vinnesyke eller forøvet forbrytelsen mot sin ektefelle eller sitt barn eller mot nogen, som står under hans myndighet eller opsikt, eller til fremme av forbrytelsen har misbrukt sin offentlige stilling eller sin stilling som sjælesorger, læge eller lærer.

Forøves forbrytelsen under utøvelsen av en næringsvei, kan den skyldige fradømmes retten til å fortsette denne.

§ 206. Den som av vinnesyke fremmer andres utuktige omgjængelse, eller som utnytter denne i vinnesykt øiemed, straffes med fengsel fra 3 måneder til 4 år.

Såfremt den hvis utuktige forhold fremmes er under 18 år eller i utuktig øiemed befordres ut av riket, er straffen fengsel ikke under 1 år.

4 juli. Blir forbrytelsen forøvet under utøvelsen av en nærings-
 Nr. 9. vei, kan den skyldige fradømmes retten til å fortsette denne.
 § 209. Opheves.

§ 210. Med fengsel fra 3 måneder til 2 år straffes den som enten uten gyldig grunn vegrer sig for å inngå ekteskap med eller selv forsettlig har fremkalt nogen ekteskaps-hindring like overfor en kvinne, der efter den skyldiges fylte 21. år under vitterlig forlovelse eller i tillit til gitt ekteskaps-løfte av ham har latt sig besvangre.

Er 1 år hengått efter nedkomsten uten at ekteskap er inngått, anses han i ethvert tilfelle for å vegre sig.

Offentlig påtale finner alene sted efter fornærmedes be-gjæring.

§ 211. 1. Med fengsel inntil 2 år straffes

- a. den som holder offentlig foredrag eller istandbringer offentlig forestilling eller utstilling av utuktig innhold eller som medvirker til at sådanne foredrag, forestillin-ger eller utstillinger finner sted,
- b. den som utgir, falholder, utstiller eller på annen måte søker å utbre utuktige skrifter, billeder og desslike eller som medvirker hertil,
- c. den som overlater utuktige skrifter, billeder og desslike til personer under 18 år eller som medvirker hertil.

2. Med bøter eller fengsel inntil 6 måneder straffes den som av uaktsomhet foretar nogen sådan handling som i nr. 1 nevnt.

På samme måte straffes den innehaver eller overordnede som forsettlig eller av uaktsomhet undlater å hindre at der i en virksomhet blir foretatt handling som nevnt i denne paragraf.

3. Hvis nogen i sin næring to ganger i løpet av to år gjør sig skyldig i en forbrytelse mot denne paragraf, blir retten til å fortsette næringen å frakjenne ham.

§ 212. Med bøter eller med fengsel i inntil 1 år straffes den som ved utuktig adferd i handling eller ord krenker ær-barhet eller medvirker hertil, såfremt krenkelsen er skjedd

1. offentlig,
2. i overvær av eller overfor nogen som deri ikke har samtykket, eller
3. i overvær av eller overfor barn under 16 år.

Den som foretar utuktig handling med barn under 16 år eller forleder barn under 16 år til utuktig adferd, straffes med fengsel fra 6 måneder til 3 år, men med fengsel fra 1 til 3 år, hvis fornærmede er under 14 år eller står under den skyldiges myndighet eller opsikt, eller den skyldige til fremme av forbrytelsen har anvendt trusel. Har den skyldige tidligere vært straffet efter denne paragraf eller efter §§ 195—199, er straffen fengsel fra 2 til 5 år.

Villfarelse med hensyn til alderen utelukker ikke straffeskylden.

4 juli.
Nr. 9.

§ 217. Er den i § 216 omhandlede forbrytelse forøvet med barn under 16 år i utuktig øiemed, straffes den skyldige med fengsel fra 6 måneder til 6 år, og med fengsel ikke under 1 år, såfremt barnet er under 14 år.

Har den skyldige forøvet den i § 216 omhandlede forbrytelse i hensikt å benytte den umyndige i et vinnesykt øiemed eller derved å forberede nogen i §§ 200—205 eller 213 omhandlet forbrytelse, er straffen fengsel ikke under 1 år.

Er den i § 216 nevnte forbrytelse forøvet med barn under 16 år som holdes skjult eller føres ut av landet eller derved tilføies betydelig skade på legeme eller helbred, er straffen fengsel ikke under 2 år, og fengsel ikke under 3 år, såfremt den skyldige tillike har tilsiktet å benytte barnet i vinnesykt eller utuktig øiemed.

Er forbrytelsen forøvet under utøvelsen av en næringsvei, kan den skyldige fradømmes retten til å fortsette denne.

2) Straffelovens § 222 skal herefter lyde således:

I.

Med bøter eller med fengsel inntil 3 år straffes den, som ved rettsstridig adferd eller ved å true med sådan tvinger nogen til å gjøre, tåle eller undlate noget, eller som medvirker hertil.

Med bøter eller med fengsel inntil 1 år straffes den, som ved å true med anklage eller anmeldelse for en straffbar handling eller med fremsettelse av en ærekrenkende beskyldning rettsstridig tvinger nogen til å gjøre, tåle eller undlate noget, eller som medvirker hertil.

Uten fornærmedes begjæring finner offentlig påtale ikke sted, medmindre det kreves av almene hensyn.

II.

1. Med bøter fra 25 til 25 000 kroner eller med fengsel inntil 1 år straffes den, som bevirker eller søker å bevirke at nogen opsier eller opgir sitt arbeide eller ikke søker eller ikke får arbeide, eller at nogen opsier eller ikke søker eller ikke antar arbeidere:
 - a. ved å forulempe ham eller hans husstand ved trusler eller voldsom, fornærmelig eller påtrengende adferd;
 - b. ved å følge ham fra sted til sted;
 - c. ved å gi offentlig opplysning om hvem som arbeider eller har arbeidet eller har søkt arbeide under arbeidsstans;
 - d. ved å hindre ham i hans arbeide eller erhverv ved utilbørlig adferd.

- 4 juli. 2. På samme måte straffes den som ved boykott søker å
Nr. 9. tvinge nogen arbeider eller arbeidsgiver til å gå inn i en
sammenslutning av arbeidere eller arbeidsgivere.
3. På samme måte straffes videre den som opfordrer eller
medvirker til nogen handling som nevnt under 1 eller 2.
4. Er nogen handling som er nevnt i nærværende romer-
tall begått i anledning av forestående, pågående eller op-
hørt arbeidsstans, er påtalen ubetinget offentlig.

Ti har Vi antatt og bekreftet, likesom Vi herved antar
og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Oslo slott den 4 juli 1927.

HAAKON.

(L. S.).

Ivar Lykke.

N. F. Leganger.

- 4 juli. Lov om forandring i lov om fortrinsrett
Nr. 10. for visse fordringer av 31 mai 1912.

VI HAAKON, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets beslutning, av 1 juli
1927 sålydende:

I lov om fortrinsrett for visse fordringer av 31 mai 1912
skal § 1, punkt 1, f., lyde:

Skibsmannskapers samt tjeneres og andre til skyldne-
rens husstand hørende personers fordringer på tilkommende
lønn for de siste ni måneder før konkursens åpning eller —
for dødsbos vedkommende — før skyldnerens død og inntil
tre måneder efter dette tidspunkt, samt de i skyldnerens tje-
neste værende underordnede betjentes, svenners, drengers
og arbeideres tidligst otte måneder før konkursen forfalne
fordringer på tilkommende lønn (herunder feriegodtgjørelse)
for et beløp svarende til det som er optjent enten i de siste
to måneder, (forsåvidt feriegodtgjørelsen angår det siste år)
før vedkommende sluttet sitt arbeide, eller i det samme tids-
rum før konkursens åpning eller — for dødsboers vedkom-
mende — før skyldnerens død og inntil en måned efter dette
tidspunkt.

Ti har Vi antatt og bekreftet, likesom Vi herved antar
og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Oslo slott den 4 juli 1927.

HAAKON.

(L. S.).

Ivar Lykke.

N. F. Leganger.

Lov om stamhuset Rosendal og om forandring i arverettsreglene for stamhuset Jarlsberg. 4 juli.
Nr. 11.

VI HAAKON, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets beslutning, av 1 juli 1927 sålydende:

§ 1. De til stamhuset Rosendal hørende besiddelser skal fra den tid Kongen bestemmer, gå over til å være vedkommende besidders frie eiendom.

§ 2. I arvefølgen i stamhuset Jarlsberg gjøres den innskrenkning at stamhuset kun skal arves av mannlige agnatiske medlemmer av den nuværende norske linje av slekten Wedel Jarlsberg. Er ingen sådan arving til, tilfaller stamhuset det norske Universitet som fri eiendom på nærmere vilkår som Kongen bestemmer.

§ 3. Bestemmelsene i lov inneholdende særlige bestemmelser angående leilendingsgods tilhørende stamhuser og visse stiftelser m. v. av 23 juni 1888 §§ 4, 5 og 11 får tilsvarende anvendelse på gods som er blitt fri eiendom i medhold av denne lov.

§ 4. Denne lov trer i kraft straks.

Ti har Vi antatt og bekreftet, likesom Vi herved antar og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Oslo slott den 4 juli 1927.

HAAKON.

(L. S.).

Ivar Lykke.

N. F. Leganger.

Kongelig resolusjon, hvorved i forbindelse med sanksjon av foranstående lov av 4 juli 1927, nr. 11 bestemmes, at tidspunktet for stamhuset Rosendals overgang til fri eiendom settes til 4 juli 1927. 4 juli.

Lov om forandringer i lov om ulykkesforsikring for sjømenn av 18 august 1911 med tilleggslover. 4 juli.
Nr. 12.

VI HAAKON, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets beslutning, av 1 juli 1927 sålydende:

I.

Følgende bestemmelser i lov om ulykkesforsikring for sjømenn av 18 august 1911 med tilleggslover skal lyde så:

§ 3. Forsikringens formål er skadesløsholdelse efter nedenstående regler i anledning av ulykkestilfelle, som med-

4 juli. fører forsikret persons legemsbeskadigelse eller død, samt i
 Nr. 12. anledning av klimatsykdom og epidemisk sykdom (herunder også skjorbuk og beri-beri). For forsikrede personer, som er døde under fangstekspedisjoner med overvintring i de arktiske farvann, inntreffer retten til erstatning uten hensyn til dødsårsak. Forsikringen omfatter tiden fra begynnelsen til avslutningen av tjenesteforholdet, herunder innbefattet befordringen fra land til fartøi og fra fartøi til land samt derhos reise til og fra fartøi i inn- og utland, når reisen skjer på rederiets eller statskassens bekostning.

Forsikringen skal ennvidere omfatte utgiftene ved hjemsendelse på grunn av ulykkestilfelle eller sykdom som ovennevnt, forsåvidt disse utgifter efter sjømannslovens § 28, jfr. § 7, påhviler rederiet eller vilde ha påhvilt dette, såfremt den skadede efter nevnte lov hadde tilhørt skibsmannskapet.

Er en efter nærværende lov forsikret person for det ulykkestilfelle som rammer ham tillike forsikret i henhold til lov om ulykkesforsikring for fiskere ydes erstatning overensstemmende med reglene i den for den erstatningsberettigede i det enkelte tilfelle gunstigste lov.

II.

Denne lov trer i kraft 5 juli 1927.

Ti har Vi antatt og bekreftet, likesom Vi herved antar og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Oslo slott den 4. juli 1927.

HAAKON.

(L. S.).

Ivar Lykke.

N. F. Leganger.

4 juli. Lov um brigde i lov um ulukketrygding
 Nr. 13. for fiskarar frå 10 desember 1920 med tilleggsslov frå 17 juli 1925.

VI HAAKON, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets beslutning, av 1 juli 1927 sålydende:

I.

Desse fyresegnene i lov um ulukketrygding for fiskarar frå 10 desember 1920 med tilleggsslov frå 17 juli 1925 skal lyda so:

§ 2. Fyremålet med trygdingi er skadelausholding, etter reglane nedanfor, for ulykke som fører med seg at folk som er trygda, fær lekamsskade eller dør:

a. Når dei er på fiske eller fangst; her medrekna ikkje berre sjølve fiske- eller fangstarbeidet, men og arbeid

eller ferdsle på land eller sjø, som næringi og stellet med fangsten og avsetnaden gjev høve til. 4 juli.

Nr. 13.

b. Når dei er på småskipsferdsle, her medrekna arbeid med lasting og lossing og arbeid eller ferdsle på sjøen som næringi gjev høve til.

c. Når dei ferdast på sjøen utan at næringi krev det.

I det tilfellet som er nemnt under c, er det likevel berre når nokon dør av ulukke under sigling, at skadebot vert betala.

Det som er sagt i denne lovi um dei som hev døytt av ulukke, gjeld og folk som hev døytt på fangstferder med yvervintring i dei arktiske farvatn, utan skil kva døyingsgrunnen er, berre dei er trygda etter denne lovi.

Er nokon som er trygda etter denne lovi, for ei ulukke han hev vorte ute for, og trygda etter lov um ulukketrygding for industriarbeidarar eller for sjømenn, skal skadebot reidast ut etter reglane i den lovi, som i det einskilde høvet er til mest hjelp — for den som hev rett til skadebot.

§ 6. Hev ei ulukke, når lækjingskuren er slutt, ført med seg mein som gjer at den skadde hev tapt arbeidsevna heilt ut, gjev Rikstrygdeverket ei livrente som vert rekna til 60 pst. (heilrente) av arbeidsfortenesta hans, eller ein tilsvarende lut av heilrenta, um han berre hev mist noko av arbeidsevna. Hev han mist mindre enn $8\frac{1}{3}$ pst. av arbeidsevna, hev han ingen rett til skadebot.

Er livrenta, når ho endeleg er fastsett (jfr. § 15 2dre leden), mindre enn 12 pst. av arbeidsfortenesta, skal Rikstrygdeverket ein gong for alle betala henne ut med ein sum som svarar til 3 års rente.

II.

Denne lovi tek til å gjelda frå 5 juli 1927.

Ti har Vi antatt og bekreftet, likesom Vi herved antar og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Oslo slott den 4. juli 1927.

HAAKON.

(L. S.).

Ivar Lykke.

N. F. Leganger.

4 juli. **Lov om forandringer i lov om metrisk mål**
Nr. 14. og vekt av 14 juli 1922 med forandringer av
26 juni 1925 og 16 juli 1926.

VI HAAKON, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets beslutning, av 1 juli 1927 sålydende:

Følgende bestemmelser i lov om metrisk mål og vekt av 14 juli 1922 med forandringer av 26 juni 1925 og 16 juli 1926 skal herefter lyde således:

§ 7. Ved justering forstås den forskriftmessige undersøkelse, prøve og stempeling av redskaper ved dertil beskikkede offentlige tjenestemenn. Justeringen er enten nyjustering (første gangs justering), omjustering (fornytt justering av allerede justert redskap, efter at det har vært underkastet reparasjon) eller revisjon (kontroll ved justervesenet av et allerede justert redskap, som ikke nettop har vært reparert).

§ 9. Justerdirektøren avgjør, forsåvidt ikke annet er fastsatt i denne lov, alle spørsmål vedrørende justervesenet av teknisk art, og påser de utferdigede forskrifter overholdt.

Tilvirkere og forhandlere av måle- og vektredskaper plikter efter opfordring fra Justerdirektøren å meddele ham de opplysninger, som han anser nødvendige for å kunne påse overholdt denne lov og forskrifter utferdiget med hjemmel i samme. Inntil de begjærte opplysninger er meddelt, kan efter Justerdirektørens bestemmelse justering nektes for vedkommende tilvirker eller forhandler av alle sådanne måle- og vektredskaper, som er undergitt samme betingelser for justering som dem, hvorom der er begjært men ikke erholdt opplysninger.

Justerdirektørens avgjørelser i henhold til bestemmelser i denne lov kan innankes for vedkommende departement innen en frist av 6 måneder.

§ 10. Justeringen utføres ved faste justerkamre, som vedkommende departement oppretter, hvor der er tilstrekkelig behov derfor.

Vedkommende departement kan likeledes på steder, hvor justerkamre ikke anses nødvendige, opprette faste justerkontorer, hvor enkelte slags redskaper kan justeres.

Når omstendighetene måtte tilsi det, kan Justerdirektøren tillate, at justervesenet også utfører målinger uten påfølgende stempeling. Justerdirektøren fastsetter i så fall betalingen derfor. For justervesenets skriftlige uttalelser angående justertekniske spørsmål erlegges der, når de ikke blir avgitt på begjæring av departementet, gebyr, hvis størrelse fastsettes av Justerdirektøren for hvert enkelt tilfelle.

§ 13. Alle måle- og vektredskaper, som brukes i handel og vandel, skal være justert og stemplet her i riket; det samme gjelder alkoholometre med tilhørende termometre samt aræometre for mineraloljer. 4 juli. Nr. 14.

Ved handel og vandel forstås kjøp og salg, derunder innbefattet foreningers forretninger med sine medlemmer, avgjørelse av avgifter eller andre forpliktelser, utregning av oppgjør, og lignende forretninger, hvorefter penger eller pengers verd erlegges på grunnlag av måling eller veining.

Måle- og vektredskaper anses i denne lov dessuten brukt i handel og vandel i alle tilfelle, hvor der erlegges særskilt betaling for den ved hjelp av samme utførte måling eller veining.

§ 15. Intet metrisk måle- eller vektredskap må selges eller holdes til salgs, før det er blitt justert her i riket. Herfra kan der gjøres undtagelser efter vedkommende departements nærmere bestemmelse.

§ 16. Det skal til enhver tid være fastsatt, hvilke måle- og vektredskaper skal kunne justeres, og hvilke krav disse skal tilfredsstille. De nærmere bestemmelser herom fastsettes av vedkommende departement eller, efter dettes bemyndigelse, av Justerdirektøren. Før redskaper av ny eller forandret konstruksjon kan medtas i disse bestemmelser, må de godkjennes dertil efter forutgående undersøkelse ved justerveenet. Godkjennelsen kan begrenses til å gjelde kun for det enkelte, bestemte fabrikat. De nærmere regler om undersøkelse og godkjennelse og om betalingen derfor fastsettes av vedkommende departement.

Tillatelse kan meddeles til justering ved alle eller kun ved enkelte justerkamre og justerkontorer. Den kan innskrenke bruken av de omhandlede redskaper til visse slags varer, til visse slags handel eller til visse deler av landet. I alle tilfelle kan tillatelsen tilbakekalles med ett års varsel.

Justerdirektøren avgjør, hvorvidt redskaper kan tillates justert, hvis de avviker fra de gjeldende forskrifter i mindre vesentlige henseender, og kan tillate nye redskaper justert på prøve for en avgrenset tid for å erverve erfaring om deres pålitelighet og holdbarhet.

§ 17. For samtlige måle- og vektredskaper, som skal kunne justeres, fastsetter vedkommende departement de tillatelige feilgrenser (toleransen). Den feilgrense, som et redskap ikke må overskride, hvis dets bruk i handel og vandel skal være lovlig, kalles brukstoleransen. Intet redskap må forsynes med justerstempel, hvis dets avvikelse fra den absolute riktighet er større enn halvdelen av brukstoleransen. Denne grense for justerbarhet kalles justertoleransen.

4 juli. Enn videre fastsetter vedkommende departement eller, Nr. 14. etter dettes bemyndigelse, Justerdirektøren for enhver vekt en bestemt maksimumsbelastning og en bestemt minimumsbelastning, som angir de grenser, innen hvilke justeringen alene er lovlig.

Justerdirektøren utferdiger den fornødne instruks vedrørende den nærmere gjennomførelse av disse bestemmelser.

§ 18, 1. ledd. Alle måle- og vektredskaper må, for å være justerbare, være merket med metriske enheter og decimaldeling og ikke være utstyrt med andre betegnelser eller med ulovlige mål eller inndelinger eller med bi-innretninger, som kan virke skadelig på redskapets forskriftsmessige bruk. De må være således konstruert, at man har sikkerhet for, at de — behandlet med almindelig forsiktighet — i lengere tid vil bevare de egenskaper, som de har ved justeringen.

§ 20. Vedkommende departement eller, etter dettes bemyndigelse, Justerdirektøren kan tillate justering av redskaper, som ikke må brukes ved kjøp og salg.

§ 21, 1. ledd. Ønsker nogen å få et tidligere justert redskap undersøkt på nytt for å erfare, om det besidder de etter de gjeldende bestemmelser forlangte egenskaper, kan redskapet forlanges revidert ved fast justerlokale.

§ 22. Når tidligere justerte måle- eller vektredskaper repareres av nogen privat fabrikant eller håndverker, skal reparatøren være forpliktet til etter utført reparasjon å undergi redskapene justervesenets kontroll og omjustering, forinnen de tilbakeleveres til vedkommende eier eller bruker. Dersom sådan reparasjon utføres av brukeren selv eller ved hans egne folk, skal han likeledes være forpliktet til å la det reparerte redskap omjustere ved justervesenet, før det tas i bruk.

Denne omjustering finner sted efter samme regler, som gjelder for første justering (jfr. § 23). For å kunne stemples må redskapets feil ikke overskride justertoleransen.

Ved reparasjon forståes her enhver behandling, som medfører risiko for, at redskapet ikke lenger har de egenskaper, som fordres for dets justering. I mangel av bevis for det motsatte anses en reparasjon å foreligge, når redskapet av en reparatør har vært fjernet fra det lokale, hvor det er opstilt.

§ 23, 1. ledd. Ved justeringen undersøkes først, om vedkommende redskap lovlig kan justeres, og om det for øvrig tilfredsstillende de forskrifter, som er fastsatt i loven eller utferdiget med hjemmel i samme.

§ 24. For justering av presisjonsredskaper fastsetter vedkommende departement eller, efter dets bemyndigelse,

Justerdirektøren særlige regler. De skal, hvis størrelsen 4 juli.
hensiktsmessig tillater det, stemples med særegne juster- Nr. 14.
merker.

Presisjonslengdemål skal utstyres med angivelse av den temperatur, ved hvilken de skal ha sin rette lengde.

Presisjonslodder av platina eller platiniridium skal justeres således, at de har sin angitte vekt i lufttomt rum, presisjonslodder av andre metaller derimot i almindelig luft, i overensstemmelse med justervesenets hovednormal.

Lodder for den metriske karat og dens multipla og underavdelinger skal justeres som presisjonslodder. De skal ha en form, som gjør dem lett kjennelige fra andre presisjonslodder.

§ 25. Redskaper, som ønskes justert eller revidert, skal innleveres i fullt ferdig stand til å prøves. Justering skal som regel foretas i justervesenets lokaler (innejustering). Dog skal i enkelte tilfelle justering kunne foretas utenfor justervesenets lokaler (utejustering). Sådanne utejustering skal finne sted for redskaper, som er faststående, eller som på grunn av sin størrelse, vekt eller ømfintlighet kun vanskelig kan flyttes, eller for redskaper, som ifølge sin konstruksjon eller egenskaper for øvrig ikke kan justeres effektivt, før de er på plass.

Utejustering kan også tillates av Justerdirektøren for redskaper, som ikke inngår under ovenstående forskrifter, når redskapene leveres til justering i så store partier, at utejustering kan anses hensiktsmessig og ikke medfører vesentlig ulempe for justervesenets øvrige arbeider.

All inne- og utejustering skal som regel utføres på eller fra nærmeste eller lettest tilgjengelige justerkammer (justerkontor). Avvikelser fra denne regel kan finne sted med Justerdirektørens uttrykkelige tillatelse.

§ 26. Ved utejustering plikter rekvirenten å sørge for hensiktsmessig lokale til justeringens utførelse. Han har ennvidere å bære alle omkostninger vedkommende justeringen, såsom transport frem og tilbake av normaler og andre apparater m. m., samt i tilfelle å skaffe fornødent tarermateriale og tilstrekkelig arbeidshjelp. Han er likeledes ansvarlig for, at de nevnte redskaper, om fornødent, opbevares og behandles forsvarlig, inntil de atter er kommet tilbake til justerkamret, eller overgitt i justererens varetekt efter endt justering.

§ 27. Tilfredsstiller et tidligere justert redskap ved fornyet behandling av justervesenet ikke de foreskrevne fordringer, skal justermerket på det utslettes og redskapet dessuten forsegles eller på iøinefallende måte kjennetegnes som

4 juli. ulovlig i handel og vandel. Redskapet er da å anse som ujustert. På samme måte forholdes med redskaper, som er underkastet plikt til periodisk omjustering, men som eieren eller brukeren ikke ønsker omjustert. De nærmere regler herfor gis av Justerdirektøren.

Erklærer redskapets innehaver at han vil la det reparere og omjustere, kan utslettelse av justermerket undlates. Redskapet skal da være reparert og innlevert til omjustering senest en måned etter den dag, da det blev forsegleet. Justerdirektøren kan på andragende forlenge denne frist.

Kjennetegnet på, at redskapet er ulovlig i handel og vandel, må kun fjernes av justervesenet, når redskapet er reparert og omjustert.

§ 32. Ved kjøp og salg av varer og ved erleggelse av avgifter eller avgjørelse av forpliktelser efter mål og vekt skal, medmindre begge parter enes om noget annet, de større måleredskaper og lodder alltid brukes fremfor de mindre, sålangt de rekker. Dog skal ved utmåling av varer efter lengdemål ikke større måleredskap enn meteren, ved utmåling av tørre varer efter hulmål ikke større mål enn hektoliteren, og ved utmåling av flytende varer ikke større mål enn 20 literen kunne forlanges brukt. Ved måling av sand, kalk, o. l. kan kubikkmeteren fordres brukt.

Ved kjøp og salg av gull, sølv, edelstener og perler efter vekt og ved medikamenters utlevering fra apotek til medisinsk bruk skal kun brukes presisjonsvekter og — lodder.

Alle vekter til en maksimumsbelastning av til og med 1 kilogram, som forefinnes i apotekene, skal være presisjonsvekter og må kun anvendes i forbindelse med presisjonslodder.

§ 34, siste ledd. På måle- og vektredskap, som strider mot bestemmelser i denne lov eller forskrifter som er gitt i medhold av denne, skal justermerket tilintetgjøres og redskapet skal forsegles eller på annen måte gjøres ubrukbart for vedkommende. Tilintetgjørelse av justermerket kan undlates, hvis vedkommende innehaver av redskapet under vedkommende polititjenestemanns tilsyn innsender det ubrukbare redskap til justervesenet eller til en av dette godkjent vektreparator. Bestemmelsene i § 27, 2net ledd, 2net og 3dje punktum og 3dje ledd får da tilsvarende anvendelse.

§ 35. Ethvert redskap, som er innlevert til justervesenet til godkjennelse, justering, omjustering eller revisjon, skal av rekvirenten avhentes innen to måneder efter at underretning om, at det er ferdigbehandlet av justervesenet, er sendt ham i rekommantert brev. Har rekvirenten forretningssted eller i mangel av sådant bopel innen den kommune, hvor ved-

kommende justerkammer eller justerkontor er beliggende, 4 juli.
eller innen nogen av de dertil umiddelbart grensende kom- Nr. 14.
muner, er tidsfristen fjorten dager. Er redskapet ikke av-
hentet innen den angitte frist, blir det justervesenets eiendom.

§ 37. Uaktsom eller forsettlig overtredelse av denne lov eller de i henhold til loven utferdige forskrifter straffes med bøter eller med fengsel i inntil 3 måneder, forsåvidt ikke forholdet rammes av en strengere straffebestemmelse.

Det ulovlige redskap kan dessuten, i hvis eie det enn er, ved dom inndras til fordel for statskassen, uten at straffesak behøver å være reist eller å kunne reises mot nogen. Dette gjelder også, når sådant redskap finnes i offentlig utsalgssted, ved torvhandel eller på et sted, hvor det efter forholdenes natur kan brukes i handel og vandel, selv om det ikke har vært i bruk. Er der ikke anledning til inndragning av redskapene selv, kan deres verdi inndras hos den skyldige. Inndragning av det ulovlige redskap skal alltid skje, hvis det ulovlige redskap tillike er ujusterbart.

Justervesenets tjenestemenn kan i hvert tilfelle forsegle, ubrukbargjøre eller ta i forvaring ulovlige redskaper.

Ti har Vi antatt og bekreftet, likesom Vi herved antar og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Oslo slott den 4. juli 1927.

HAAKON.

(L. S.).

Ivar Lykke.

N. F. Leganger.

Utgiver: Byråchef M. Hofgaard.

Grøndahl & Søns boktrykkeri. Oslo.